

Samspil med kommunerne og erhvervsuddannelserne er et must

I Produktionsskoleforeningens handlingsplan 2005/2006 står der at Produktionsskoleforeningen skal arbejde for at styrke og udvikle produktionsskoleformen som en landsdækkende lokalforankret skoleform.

Det har altid været et mål for Produktionsskoleforeningen at arbejde for at der er produktionsskoler fordelt over hele landet. På trods af en vis koncentration af skoler specielt omkring de største byer i landet, hvor elevpotentialer også er størst, er det med årene lykkedes at gøre produktionsskoleformen til en landsdækkende skoleform. Men der er flere faktorer der nu gør at landkortet pludselig ser anderledes ud. Med kommunalreformen ændres antallet af kommuner fra 271 til 98. En del produktionsskoler kommer dermed til at ligge i samme kommune, og måske vil der så være nogle kommunalpolitikere der begynder at overveje om en sammenlægning af disse produktionsskoler vil være nærliggende. Desuden er der en stærk tendens i erhvervsuddannelsesverdenen til at erhvervsskolerne fusionerer til store enheder. Så der tegner sig med tiden et billede af produktionsskolerne som en lille enhed i både kommunalt og uddannelsespolitisk øjemed.

PRODUKTIONSSKOLERNE ER NØDVENDIGE

Men før man griber til forhastede konklusioner, bør man spørge nogle af de implicerede. Med udgangspunkt i de

små produktionsskoler fremtidsudsigter har vi derfor bedt to borgmestere, H.C. Maarup og Jens Stenbæk, og en uddannelsesdirektør, Jens Kronborg, komme med deres bud på hvad produktionsskolerne skal sigte efter. Og én ting er de meget enige om: Produktionsskolerne danner rammen om ikke bare et formålstjenligt, men et nødvendigt tilbud til de unge der befinder sig mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne. Jens Stenbæk, Borgmester i Tornved Kommune og tidligere formand for FPP, understreger hvor meget kommunalpolitikere lytter til de positive meldinger fra de lokale uøere og de tekniske skoler: *"Det der i mit eget område styrker den politiske legitimitet af produktionsskolerne er at uøerne og repræsentanter for de tekniske skoler går ud og tilkendegiver at de ikke kan undvære produktionsskolerne. Der eksisterer i dag ikke noget alternativ til denne målgruppe".* Eller som Borgmester i Arden Kommune, H.C. Maarup, udtrykker det: *"Der vil altid være brug for ildsjælevirksomhed – for nogle der er parate til at gå ud over rammerne og eksperimentere".* Jens Kronborg, afdelingsdirektør på EUC Nordvestsjælland, siger samstemmende *"Det er ildsjæle der har løftet skolerne til det de er og har sikret deres image"*

"Ildsjæle, social indignation og kærligheden til de unge driver produktionsskoler".

Jens Stenbæk, Borgmester i Tornved Kommune.

LANDSDÆKKENDE OG LOKALFORANKRET

De tre mænd er også enige om at produktionsskolen som et landsdækkende lokalforankret tilbud skal bibeholdes, men når vi går mere i detaljer om rammerne for produktionsskolerne, begynder nuancerne og de forskellige fokus i deres holdninger at vise sig. "Tendensen er at den lokale forankring bliver bredere med den større kommune. Men jeg tror faktisk mere på den nære, lille enhed – frem for en mastodont, fordi målgruppen er som den er. Det er nemmere at fremme en selvværdsfølelse i en tryk, forholdsvis overskuelig gruppe end det er i en stor sammenhæng", mener H.C. Maarup. Jens Stenbæk tilkendegiver at det også indtil for nylig var hans opfattelse at produktionsskolerne sagtens kunne fungere som små enheder, men han er nu blevet opmærksom på nye perspektiver i at skolerne går sammen og skaber større enheder: "Man

lægger vægt på et bredere tilbud til de unge, og man skaber et attraktivt medarbejdermiljø. Det giver i sidste ende en større ledelsesudfordring.

Det betyder også meget for de unge i dag at der er et ungdomskulturelt miljø. Det kan blive for snævert med en produktionsskole på 20 årselever. Man skal være opmærksom på at skolerne kan være for små til at ruste de unge til de udfordringer der ligger i at skule forholde sig til større grupper. Hvis det er skolernes eget billede, i den hverdag de står, giver det anledning til at revidere vores opfattelse af situationen og baggrunden for FPP's handlingsplan". Jens Kronborg påpeger desuden at vi med kommunalreformen befinder os i et vadedsted: "Vi skal sørge for en rimelig grad af nærhed for de unge i produktionsskolen, men i øjeblikket ser jeg at økonomien sætter nogle begrænsninger for hvad man realistisk kan opnå. Så den geografiske afstand vokser.

"I produktionsskolen har man brug for en person der vil give noget af sig selv i en grad som man ikke oplever i almindelige skoleformer". Jens Kronborg, Uddannelsesdirektør for ECU Nordvestsjælland.

DEN LOKALE DIALOG ER VIGTIG

Det er dog vigtigt ifølge Jens Kronborg at fastholde at de unge ikke skal rejse for langt for at få deres uddannelses-tilbud. Løsningen kunne derfor være at man bibeholdt en del små skoler eller havde skoler med afdelinger flere steder. "Jeg tror på større driftsenheder, men fusion er ikke nødvendigvis lig med at lukke afdelinger. Det er dog vigtigt at huske at man kan spare ret mange penge på at rationalisere administration og ledelse gennem en sammenlægning. Men den lokale dialog er vigtig". Og det er ifølge Jens Kronborg specielt skolernes bestyrelser der skal aktiveres. "De er de vigtigste spillere i det her game. Vi skal sætte flere forskellige scenarier op foran bestyrelserne så de har noget at forholde sig til".

Jens Stenbæk ser dog et stort problem i at produktionsskolerne ikke er kommunalt højstatusområde. "Jeg tror og håber det bliver et stærkere indsatsområde i de nye kommuner, hvor vi får et tættere samspil mellem job og uddannelse. Bevidstheden om at det er noget vi skal tage os af, er langsomt voksende." En meget vigtig part i udviklingen er de lokale uu-centre. "Det er dem vi som politikere henvender os til – og vil have dialogen med. Så hvis foreningen skulle prioritere en målgruppe med informationer, er der ingen tvivl om at det skulle være vejlederne. Det er lederne af vores vejledningscentre som vil være med til at sætte den politiske dagsorden på det her område."

SAMSPIL MED KOMMUNER OG EUD

Et gennemgående tema i samtalerne med de tre mænd er samspillet – med erhvervsuddannelserne og med kommunerne. H.C. Maarup: "Hvis vi har nogle problemer i vores kommune med en gruppe unge, som er uden for et positivt og godt forløb, så skal vi have dem ind i et godt og positivt forløb med nogle uddannelsesmæssige perspektiver først og fremmest. Produktionsskolerne skal være parate til at vurdere hvad der i øjeblikket er brug for i lokalsamfundet, og hvilke udviklingstendenser der er. Tidligere beskæftigelsesprojekter var meget håndværksorienteret, men så kom kaospiloterne og viste at den kreative vej også var farbar." "Samspillet mellem produktionsskolerne og EUD bliver mere og mere nødvendigt, men det går ikke hvis det samspil alene er baseret på personlige relationer. Man er nødt til at gøre det samspil organisatorisk", mener Jens Stenbæk. Jens Kronborg fortæller qua sin position som afdelingsdirektør på EUC: "Jeg har valgt det meget tætte samarbejde og har ansat en medarbejder der er halvt begge steder. Det er en måde at bløde op på det og så få en fornuftig samarbejdsrelation med respekt for hinandens kompetencer. Der er noget I er gode til, som vi ikke magter. Vi må prøve at finde feltet hvor vi skal slå grænsedragningen."

"Man skal bevare fødderne på jorden og have øjnene på idealerne og så ellers arbejde ansvarligt og velmenende, så vil skoleformen have sin berettigelse ud i al fremtid."

H.C. Maarup, Borgmester i Arden Kommune.

TENDENSER I GLOBALISERINGSRÅDETS AEJDE

Men fremtiden afhænger ifølge Jens Kronborg af hvilken politisk virkelighed vi skal arbejde i om et halvt år, og af hvordan Globaseringsrådets anbefalinger kommer til at se ud: "En del af oplægget kommer fra embedsmændene. Vi skal vide hvilken retning de ser. De er jo med til at tegne de fremtidsscenerier som politikerne enten skal nikke til eller forkaste. De har jo også selv en mening, så det er vigtigt at de får at vide hvad vi mener. Men jeg er bange for at produktionsskoleverdenen kunne blive splittet i spørgsmålet om den socialpolitiske eller uddannelsespolitiske tilknytning. Det bliver en spændende opgave for Produktionsskoleforeningen, for det er svært at se hvilken vej, man skal gå og tilmed blive enige om at gå den. Personligt ser jeg hellere at produktionsskolerne lægger sig tættere op ad erhvervsskolerne end ad kommunerne." Det er Jens Stenbæk helt enig i: "Produktionsskoleforeningen skal fortsætte med at støtte skolerne i at analysere den lokale situation og lave en strategi for den enkelte skole. Jeg tror mere på at det vil gå i retning af det kompetencegivende. Vi skal i højere grad være

parat til at give de unge nogle delkompetencer de kan prale af. Men vi skal passe på skoleagtiggørelsen. Vi kommer meget hurtigt over i noget der ligner det system, de unge ikke fik noget ud af. Produktionsskolernes styrke er den specielle praksisrettede læringsform. Den ser jeg ikke nogen grund til at bygge om i større grad".

PRODUKTIONSSKOLENS IMAGE

Produktionsskolens image og omdømme er et tilbagevendende tema – også i disse samtaler, hvor opfordringen er næsten enslydende:

Jens Kronborg: "Det daglige møde mellem medarbejderne og de unge er det primære bidrag til imaget. En skoles ry bliver lavet på græsrodsniveau".

Jens Stenbæk: "Det er hverdagshistorierne med nogen vi kender der har fået et løft. Det er det der sælger produktionsskolerne".

H.C. Maarup: "Man skal bevise sit værd. Man skal åbne skolen for lokalsamfundet. Husk der er bevågenhed på hvad vi gør. Det der skaber respekt, det er det som folk kan se".

tt